

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— lir, za inozemstvo 15.20 Lir
IZKLUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO
Računi pri poštno čerkovnem zavodu: Ljubljana št. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A. MILANO.

Učinkovit napad na veliko sovražnikovo zbirališče

Vojno poročilo št. 701 — Sestreljena angleška letala

Glavni stan italijanskih oboroženih sil je objavil 3. maja naslednje 701 vojno poročilo:

V Cirenalki so nemška bojna letala napadla veliko zbirališče sovražnih mehaniziranih vozil, med njimi tudi mnogo oklopnih avtomobilov, ter so mnoga izmed njih zadela in nekaj desetini zažgala. V letalskem spopadu je bilo sestreljeno letalo tipa Curtiss.

Letalske sile so znova bombardirale Malto. V spopadih s sovražnimi lovci so sestrelile 1 »Spitfire«. Sovražnik je ponoči napadel Rodosko in Lerosko otočje. Škoda ni velika, človeških žrtev ni bilo. Ena an-

gleška letala je bilo zadeto južnovzhodno od Lerosa in je padlo v morje.

Angleška letala so odvrgla omejeno število bomb tudi na področje okrog Pireja in na okolice Aten. Nekaj hiš je bilo poškodovanih. Med prebivalstvom je bila ena smrtna žrtev, pet ljudi pa je bilo ranjenih.

Rim, 3. maja. s. Kar se tiče letalskih napadov na Malto, ki jih omenjate včerajšnje italijanske in nemške vojne poročila, se je zvedelo, da je bilo v noči na soboto na letališču v luki zažgano eno sovražno letalo, nadaljnjih tri so sestrelili nemški lovci.

Nezadržno japonsko prodiranje Japonske čete so zasedle Mandalay, najvažnejše mesto severne Birme

Bern, 4. maja. s. Po poročilu agencije Reuter je japonski radio objavil, da so japonske čete zasedle mesto Mandalay.

Tokio, 4. maja. Japonski glavni stan je izdalo objavljeno zavzetje Mandalaya.

Tokio, 4. maja. s. Listi obširno razpravljajo o zasedbi Mandalaya. V svojih komentarjih naglašajo, da imajo Angleži sedaj na razpolago le še Lašo, ki ga Japonci oblegajo, ter Akijab. Zasedba Mandalaya in vse spodnje doline Iravadija je velikega strateškega pomena, ker so tako vse železniške in cestne zveze na tem področju sedaj pod japonsko kontrolo.

mancev, katerih obup je bil posledica uničenja, ki so ga opravili v mestu Angleži in Kitajci. Japonski vojniki so pomagali prebivalstvu, mu nudili vodo in zdravila ter si pridobili s tem simpatije vseh.

Odpor Birmancev proti kitajskim četam

Z birmanske fronte, 4. maja. s. Neki ujeti kitajski oficir je izjavil, da je birmansko prebivalstvo pobilo veliko število kitajskih vojakov vlade v Cingkingu, ko je moralo samo zaščititi svoje imetje, kajti Čang-kajskovi vojniki so izvajali uničevalno taktilno in požigalno vse, kar jim je prišlo pod roko, ko so se umikali. Birmansko prebivalstvo pa je sprejelo z navdušenjem japonske osvobodilne čete.

mantirata trditve moskovskega radia. Rdeče poveljstvo trdi, da je bilo mogoče ugotoviti finske krivoločnosti nad ruskimi ujetniki v teku napredovanja v Karelski ožini. Prav dobro pa se ve, da so od pričetka sedanje vojne bile finske čete edine, ki so napredovale v Karelski ožini.

K umiku prisiljeni angleški bombniki

Berlin, 4. maja. s. Angleški bombniki so skušali v noči na nedeljo preleteti severno in zapadno obalo zasedenega ozemlja, a so bili prisiljeni k umiku, prelen so mogli odvreči bombe. Po doslej dobljenih vesteh je bilo sestreljeno eno izmed napadajočih sovražnih letal.

Duce bo sprejel vodilne pravnike

Rim, 4. maja. s. Jutri opoldne bo Duce sprejel v palači Venezia sodnike in profesorje ter druge pravnike, ki so sodelovali pri kodifikaciji italijansk zakonodaje.

Praznik Vojske in Imperija

Rim, 4. maja. s. Fašistični odredbeni list objavlja, da se bo 9. maj praznoval kot dan vojske in imperija. Pokrajinski zvezni tajniki bodo skupno s člani pokrajinskih direktorijev in direktorijev glavnih krajevnih organizacij v posameznih pokrajinah z načelniki štabov GIL, pokrajinskimi predsedniki invalidskih, bojevnih in drugih vojaških organizacij podali k predstavnikom vojaških oblasti in jim ob tej priliki čestitali. Fašistične organizacije in okrajne fašistične skupine pa bodo ta dan še posebej intenzivno zbirale volnena oblačila. Dopolavarske organizacije bodo poskrbele za posebne vojaške prireditve po bolnišnicah, okrevališčih, gledališčih in drugod.

Naseljenci v Libiji postanejo samostojni kmeti

Rim, 4. maja. s. Duce je odredil, naj se 9. maja izroče v last prvih 55 kolonizacijskih družin Tripolitanijske zemljišča Ustanove za kolonizacijo Libije. Zelo je pomembno, da se bo to izvršilo ob obletnici ustanovitve imperija. Vsako posestvo je povprečno 35 ha veliko ter ima kolonizacijsko hišo in druge pritlikline ter hlev s potrebnimi vodnimi napravami. Urejeno je za kolonialno poljedelstvo. Ustrezajočo odkupnino za zemljišče bodo kmetje plačevali v primer- nih obrokih v skladu s predvidenimi donosi, kar je zajamčeno s hipotekarnimi vpisi.

Madžarska politika

Budimpešta, 4. maja. s. Govorec na zborovanju vladne stranke v Debrečinu, da minister za propagando Antal podčrtal, da zavisi bodočnost države od izida vojne, ki jo Madžarska bori ob strani Italije in Nemčije proti boljševizmu. Madžarska je, zvesta svoji tisoletni civilizacijski tradiciji, zagrabila za orožje, da pobije boljševiško nevarnost in da brani lastne meje. Madžarska vojska daje dokaz svoje vrednosti na vzhodni fronti, popolnoma složna država pa se mora izkazati vredna svojih vojakov, ki se bore. Sedanje stanje političnih strank mora izginiti. Samo en interes naj obstaja, in sicer nacionalni.

Minister za propagando je zaključil svoj govor z izjavo, da morajo Madžari imeti samo en cilj, in sicer obrambo in zavarovanje bodočnosti ter neodvisnosti domovine.

Svečanosti ob 900 letnici kralja sv. Ladislava

Budimpešta, 4. maja. s. Vsa Madžarska je včeraj proslavila 900. obletnico rojstva velikega madžarskega kralja sv. Ladislava. V Nagyradu, mestu, ki ga je ustanovil sv. Ladislav in v čigar katedrali počiva njegovi zemski ostanke, so se zbrale številne delegacije iz vseh kraljev Madžarske, člani vlade ter močno zastopstvo vojske. Iz Budimpešte je dospel tako zvan »zlati vlak« z relikvijami in sicer z roko sv. Stefana, prvega madžarskega kralja. O sv. Ladislavu, kralju Madžarske, je govoril kardinal Szeregy.

Danski ministrski predsednik umrl

Kodanj, 4. maja. s. Danski ministrski predsednik Thorvald Stauning je včeraj zjutraj umrl. Rodil se je 26. oktobra 1873. v Kodanju. V vlado je vstopil leta 1910. kot minister brez listnice. Svojo prvo vlado je sestavil leta 1924 in je ostal na svojem mestu do leta 1926. Leta 1929. mu je bila poverjena sestava nove vlade in od tlej je bil do svoje smrti ministrski predsednik.

Kodanj, 4. maja. s. Namesto Stauninga je bil imenovan za ministrskega predsednika Danske finančni minister Guhl. Takoj po imenovanju novega ministrskega predsednika se je vlada sestala pod predsedstvom Guhla.

Obnovite naročnino!

Sestanek na predvečer velikih dogodkov

Trajni in močni odmevi solnograškega sestanka

Ankara, 4. maja. s. Turški listi se vedno posvečajo obširne članke in komentarje sestanku v Solnogradu, poudarjajoč soglasje, da je pričakovati po tem sestanku velikih dogodkov. Tisk poudarja, kako veliko zanimanje je vzbudil ta sestanek v političnih krogih Turčije.

Tokio, 4. maja. s. Vsi japonski listi objavljajo slike Duceja in Hitlerja v zvezi z brzojavkami iz Rima in Berlina o sestanku obeh voditeljev v Solnogradu ter poudarjajo, da so razgovori potekali v očiščeni in najtesnejši prijateljski in neporušeni bratstvu v orožju obeh veliki osi. Zastopnika obeh prijateljskih narodov sta v svojih razgovorih ugotovila odločno in neopozno voljo sil trojnega pakta za doseg končne zmage.

Bukarešta, 4. maja. s. Sestanek v Solnogradu je še vedno predmet komentarjev rumunskega tiska. »Universul« piše, da je bila tudi to pot potrjena popolna istovetnost ideologij in načrtov med obema silama.

Sofija, 4. maja. s. Vsi listi so objavili na prvi strani in z ogromnimi črkami vest o sestanku Mussolinija in Hitlerja. List »Zora« prinaša to vest pod naslovom: »Sestanek, ki napoveduje velike dogodke.« Italija in Nemčija imata v svojih rokah vse pobude. List »Utro« objavlja slike Mussolinija in Hitlerja ter v posebnem komentarju pripominja, da sta vedno globlje sodelovanje in medsebojna zvestoba Italije in Nemčije najboljši jamstvo za končno zmago v tej odločilni borbi.

Važni sklepi vlade

Stroga kontrola nad izrednimi dobički - Povišanje vojnih pokojnin - Univerza Itala Balba v Ferrari - Gradnja ljudskih stanovanjskih hiš

Rim, 4. maja. s. V soboto ob 10. dopoldne se je sestel ministrski svet pod vodstvom Duceja. Tajnik sveta je bil državni podtajnik v ministrskem predsedništvu. Ministrski svet je odobril vrsto ukrepov rednega upravnega značaja, poleg tega pa še nekaj pomembnejših zakonskih načrtov in dekretov.

Na predlog Duceja v sporazumu s finančnim ministrom je ministrski svet odobril načrt zakonskega dekreta, ki vsebuje nove odredbe glede večjih dobičkov, izhajajočih iz sedanje vojne stanja. Dekret veže vse večje dobičke, nastale zaradi vojne, kolikor se podajajo iz razlike med skupnim in rednim dohodkom, pri čemer je treba seveda odšteti že plačani izredni davek in primeren del na račun rednega dohodka. Izredni dobički ostanejo vezani in se morajo investirati v posebne drž. in imenskih in neodvoljivih vrednostnih papirjih do konca vojne. Ko bo doseženo zmaga, bodo izdane posebne odredbe o uporabi tega denarja, pri čemer bodo imela prednost vsa dela za obnovo in za ureditev novih zalog blaga. Kar se tiče družb, bodo smele del teh vrednostnih papirjev pod dojemčnimi pogoji in obremenjene v prilog države prenesti na svoje člane, ne da bi pri tem vrednostni papirji izgubili svoj imenski značaj ali se kakorkoli spremenili. Zakonski dekret vsebuje še druge odredbe o vojnih dobičkih, ki so bile pa obsežne že v prejšnjih ukrepih.

Sprejet je bil tudi poseben dekret, s katerim se zvišajo vojne pokojnine staršem in svojem padlih vojakov. Zvišanje znaša 40 do 50%, starostna doba pa se znižuje na 40 let.

S posebnim Kraljevim zakonskim dekretom se uvaja poseben davek na globalno čisto vrednost dediščin. Poleg rednega davka na dediščine, ki je pretežno osebnega značaja, bo to davek realnega značaja. ki se bo nanašal na celotno premoženje v trenutku prenosa in smrtnem primeru.

V smislu zakona z dne 19. januarja 1942 je bil odobren pravilnik za ustanovitev fašističnega zavarovalnega in podpornega zavoda državnih namestencev. Se poseben zavod, ki bo zbiral in valoriziral vse zavržene predmete, ki se bodo lahko kakorkoli revalorizirali v okviru narodnega gospodarstva in ki bo širil med prebivalstvom načela avtarkičnega gospodarstva. Poseben načrt zakona določa ureditev ribolovskih lagun v Benečiji tako, da se bo pospešil ribolov v teh krajih.

Na predlog Duceja kot vojnega ministra je bil sprejet zakonski dekret, ki ureja položaj zborov prostovoljskih bojnikov Italijanskega Rdečega križa. Nadalje je bil sprejet ukrep, ki določa posebne nagrade specializiranim pripadnikom letalskih sil, ki so se prostovoljno obvezali, da bodo pri svojih edinih službah po 30 mesecev za vojske, ki so od 10. junija 1940 dalje prostovoljno prevzeli službeno obveznost za dobo 30 mesecev, je določena nagrada na 3000 lir.

Na predlog prosvetnega ministra se po državni vseučilišče v Ferrari, ki so ga doslej vzdrževali razni zavodi in privatniki. Vseučilišče se bo odslej imenovalo po kvadrantirni Italo Balbu. V okviru postopne izpolnitve vseučilišča v Triestu se s prihodnjim akademskim letom ustanovi

v okviru tega vseučilišča pomorski in strojni odsek inženjerske fakultete. Ministrski svet je sprejel tudi dekret o ustanovitvi posebnih šolskih skrbništev v Spalatu in Kotoru. S posebnim zakonom se uredi tudi uprava kmečkih šol v Dalmaciji in na ozemlju Fiumske pokrajine, kolikor je bilo tej pokrajini na novo priključeno.

Konzorcij za kreditiranje javnih del se s posebnim zakonom pooblasti, da financira gradnjo ljudskih stanovanjskih hiš, ki jo prevzamejo avtonomni fašistični zavodi za ljudske stanovanjske hiše. Efektivni fašistične nacionalne cestne milice se začasno povečajo v zvezi z izrednimi nalogami, ki so temu odseku milice poverjeni v okviru oboroženih sil.

Na predlog kmetijskega ministra je ministrski svet sklenil, da se na državni račun razpiše posebne premije za pridelovanje limon in pridobivanje citronske kisline. Te nagrade se bodo izplačevale v obliki dodatkov k prodajnim cenam blaga. Na predlog prometnega ministra je bil sprejet načrt zakona, ki vsebuje nadaljnje določbe o plačah in medzah posadk zaplenjenih ali izgubljenih ladij. kakor tudi ladij ki so se zatekle v tuje nevtralne luke ali v luke Italijanske Vzhodne Afrike zaradi vojne. Sprejet je bil tudi ukrep o podaljšanju delovnega časa oseba, ki je dodeljeno eksekutivnim poštanim in brzojavnim uradom. Uporaba motornih vozil za prevoz blaga se s posebnim ukrepom glede na večje potrebe prevažanja blaga za vojno industrijo podredi prefektom, ki bodo koordinirali ves tovrstni promet v svojih pokrajinah, v danih primerih rekvirirali motorna sila, ki je na razpolago. Izenačilo se bo tudi prevoznika tarifa za vsa država. Urejena bo po stopnjah glede na vozila velike, srednje in manjše tonaže.

Na predlog ministra za korporacije je bil sprejet načrt zakona o ustanovitvi nacionalnega fašističnega zavoda za podpiranje delavcev v primeru bolezni. Sprejet je bil tudi zakonski dekret, po katerem se znižuje starostna doba rudarjev za pridobitev pokojninskih pravic. Poseben ukrep ureja upokojevanje namestencev in delavcev v času vojne. Ta ukrep upošteva potrebo, da se primerno razdeli delovna sila na vse produktivne sektorje v interesu države. Nadalje je bil sprejet tudi načrt dekreta, ki določa, da se uradnikom, ki so bili vpoklicani za civilno obvezno službo, ohrani pravica do njihovega prejšnjega službenega mesta. Nazadnje je bil sprejet še načrt pravilnika, ki v zvezi z zakonom z dne 22. aprila 1941 ureja zaščito avtorskih in drugih pravic v tej zvezi. Ministrski svet je zasedel do 13. ure. Prihodnjič se sestane 6. junija.

Iz novinarske službe

Rim, 4. maja. s. Minister za ljudsko kulturo poroča, da je bil imenovan namesto Giuseppea Bertonia, ki bo vodil italijansko-hrvatsko informacijsko novinarsko agencijo, za direktorja »Gazette dell' Emilia« novinar Rodolfo Monti, vpisan v stranko od leta 1920, skvadrist, ki je bil za glavni urednik tega lista.

Barbarsko uničenje Mandalaya

Tokio, 4. maja. s. Neki poročevalec agencije Domei poroča z birmanske fronte področnosti o zavzetju Mandalaya. Poročevalec opisuje zavzetje mesta in pravi, da je opazil ob prihodu v predmestja Mandalaya, da je bila večina železnih mostov, ki vodijo v mesto, uničena po umikajočem se sovražniku.

Ko sem se približeval Mandalayu, drugemu največjemu mestu Birme, ki leži v obširni ravnini, piše dalje poročevalec, se mi je nudila slika uničene pokrajine z ruševinami, iz katerih se je še kadilo. Od tega mesta je ostalo samo še nekaj pagod in nekaj starih palač, ki izgledajo, kakor da so se rešile pred vulkaniziranim izbruhom.

Ob zaključku piše dopisnik, da so japonskim četam sledile skupine obupanih Bir-

Nemško vojno poročilo

Uspešni napadi na vzhodni fronti — Angleži so v 10 dneh izgubili 209 letal — Fotopljene ladje

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 3. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na vzhodni fronti so bili naši napadi uspešni. Več sovražnikovih krajevnih napadov je bil odbitih.

Na fronti pri Murmanskem so se izjavili napadi močnejših sovražnikovih sil. Med včerajšnjimi boji je bilo sestreljenih 33 sovražnikovih letal brez lastnih izgub.

V severni Afriki na obeh straneh živahno izvidniško udejstvovanje in topniško obstreljevanje.

Pri napadih na angleška zbirališča motornih vozil, taborišča in skladišča v Mar-mariki je utrpel sovražnik občutne izgube vojnih potrebščin.

Napadi na angleška letališča na otoku Malti so se z dobrim uspehom nadaljevali podnevi in ponoči.

Lahka nemška bojna letala so potopila pred angleško vzhodno obalo dve trgovski ladji s skupno 3500 br. reg. tonami, ki sta pluli v konvoju, ter so poškodovale z bombami nadaljnjo ladjo. Izvidniška letala so potopila na morju pri Shetlandskih otokih petrolejsko ladjo z 800 br. reg. tonami.

V času od 21. do 30. aprila je izgubilo angleško letalstvo 209 letal, izmed njih 63 nad Sredozemskim morjem in v severni Afriki. V istem času smo v borbi proti Angliji izgubili 45 lastnih letal.

Angleška bojna letala, ki so skušala v noči na 3. maj prileteti nad severno-nemško obalno področje, so bila prisiljena k umiku.

Včeraj so priborili na vzhodni fronti poročnik Köppen svojo 30. do 34., poročnik Graf 70. do 76. in narednik Steinbatz 44. do 49. zmago v zraku.

Rusiji primanjkuje mehaniziranega orožja

Lizbona, 4. maja. s. Znan portugalski vojaški kritik general Vasco de Carvalho je podal stvarno sliko strateškega položaja, v katerem se nahajajo Anglosasi in njih zaveznica Rusija. Pisec podčrtava zla-

sti skrajno pomanjkanje razpoložljivih oskrbovalnih poti Anglosasov za pomoč Rusiji in poudarja, da je zelo težko nuditi učinkovito pomoč Sovjetom tudi preko Arhangelska. Sovjetom je začelo primanjkovati mehaniziranih vojskih sredstev. Isto velja za pot preko Perzije, katere uporaba je zelo problematična. Zaradi tega je razumljivo, da Stalin kriči na pomoč, in razumljivo je njegove nujne zahteve po podpori v Londonu in Washingtonu. Toda kaj lahko store Anglosasi za Rusijo? Kvečjemu lahko skušajo motti priprave za veliko nemško ofenzivo. Rezultat tega poizkusa je pa zelo dvomljiv.

Na finskih bojiščih

Helsinki, 4. maja. Včerajšnje poročilo generalnega štaba o dogodkih v zadnjih 24 urah poudarja, da je bojno delovanje na vseh frontah obstajalo samo v medsebojnem nadlegovalnem ognju topništva, pehotnega orožja in patrolskih operacij. Fiziško topništvo z metalci bomb in protitankovskimi topovi so na vseh frontah učinkovito delovali in uničevali cilje v sovražnih polcih. Uničena so bila defenzivna gnezda, jarki, topniške opazovalnice, težko orožje pehote in sovražne topniške postojanke. Pri Louhiju se je finska patrola, obstoječa iz 19 vojakov, spopadla s sovjetskim oddelkom, ki je štel 50 ljudi in je polovico, teh uničila. Nemški strmo-glavci so ponovno napadli z uspehom zbirališča in sovjetske kolone. Ob obeh Ledenege morja so nemške čete odbile vse napade sovjetskih čet v zadnjih dneh, ko so imeli Rusi ogromne izgube.

Finska zavrnitev sovjetskih izmišljotin

Helsinki, 4. maja. s. Odgovarjajoč moskovskemu radiu, ki je razširjal fantastične izmišljotine o trpinčenju sovjetskih ujetnikov, ki so jih zajeli Fini, ugotavljajo na pristojnem mestu, da znana finska civilizacija in staroznanje človečanske duh borečih se Fincev sama na sebi de-

